

НАУКОВИЙ ТАНДЕМ ГУМАНІСТІВ АБО ДІАЛОГ ЛІТЕРАТУРОЗНАВЦІВ ТА ІСТОРИКІВ

13 травня 2014 р. у залі № 4 факультету прикладної лінгвістики Варшавського університету відбулося чергове творче зібрання Експериментальної літературознавчої лабораторії. Учасниками зібрання, а головне, активними співрозмовниками стали магістри, студенти і викладачі. Активну участь у творчій зустрічі взяли К. Чесліковська-Кухарська, Д. Бзорек, А. Труш, М. Рошковський, А. Коженювська-Бігун, доктори М. Дроздовський, П. Кролль, К. Кучара, професори М. Нагельський, Т. Хинчевська-Геннель, Д. Сосновська, В. Соболю.

Першим був виклад доктора М. Дроздовського на тему "Ставлення шляхти до Козаччини", опертий на габілітаційній праці "Ставлення шляхти Речі Посполитої до великої війни на Україні в роках 1648–1659", яку він готує до захисту. Підставовим джерельним матеріалом виступають не тільки кореспонденція, сеймикові акти, старопольські діаріуші та пам'ятки, а й також і недостатньо вивчена поезія як польськомовна, так і українськомовна, т. зв. "okolicznościowa". Доповідь викликала живу, гостру, змістовну дискусію, в якій взяли участь М. Нагельський, П. Кролль, Т. Хинчевська-Геннель, Д. Сосновська, В. Соболю, А. Коженювська-Бігун.

Презентацію першого номера наукового польсько-українського видання "Studia polsko-ukraińskie. W 200 rocznicę urodzin Tarasa Szewczenki" за редакцією В. Соболю провела проф. Т. Хинчевська-Геннель, наголосивши на ролі та значенні збірника, перспективи цього наукового щорічника. Д. Сосновська зазначила, що сприймає видання "Studia polsko-ukraińskie" як продовження кращих традицій щорічника "Warszawskie Zeszyty Ukrainoznawcze", де приділялося багато уваги гострим проблемам як у літературі, так і історії Польщі та України. Тому такими важливими в презентованому виданні видаються наукові статті як польських авторів – Т. Хинчевської-Геннель, С. Козака, Д. Сосновської, А. Коженювської-Бігун, так і українських: Л. Вахніної, Л. Мушкетик, М. Сулими, Я. Мишанича, Л. Шевченко-Савчинської, Лесі та Мирослава Трофимуків, В. Атаманенка та ін.

Проф. Д. Сосновська запропонувала в наступному випуску подати матеріали дискусії навколо нової праці: Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці у співпраці з Інститутом джерелознавства та Інститутом критики вперше оприлюднило факсиміле першодруку поеми "Гайдамаки" Шевченка від 1841 р. із розлогим (на 355 сторінок) коментарем Г. Грабовича, з історією першого видання твору, яку дослідив О. Федорук. Наступне зібрання учасників лабораторії, окрім інших проблем, буде присвячено також дискусії навколо такого унікального твору, як "Гайдамаки" Т. Шевченка. Перспективним тут видається аналіз критики в динаміці, в аспекті зіставлення української, польської та російської рецепції твору. Стислу інформацію Д. Сосновської про книжку гарвардського професора читач знайде в рубриці "Видавничі новини" на сторінках першого випуску "Studia polsko-ukraińskie. W 200 rocznicę urodzin Tarasa Szewczenki".

В. Соболю повідомила про одну із літературних зустрічей, яка відбулася у Варшаві 24 квітня 2014 р., коли на тему "Laboratorium Przyszłości / Laboratory of the Future (O kodach i tekstach rewolucji)" розмовляли О. Ірванець, Б. Бердиховська та Е. Бендик, презентуючи новий твір О. Ірванця "Хвороба Лібенкрафта". Подаючи також інформацію про цьогорічні ювілеї українських письменників, В. Соболю, зокрема, розповіла про творчість Ю. Мушкетика, запропонувала до перегляду матеріали з його творчого вечора подані в часописі "Країна" (2014, № 34); про творчість добре знаного польському читачеві письменника Вал. Шевчука можна прочитати в першому випуску "Studia polsko-ukraińskie" статтю Р. Мовчан (Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАНУ) "Той, що обрав свободу: Валерій Шевчук – митець слова і вчений".

На завершення доречно (бо творча зустріч вкотре підтвердила це) пролунали слова Н. Девіса про те, що література та історія "є близнятами однієї матері – *humanitas*". Знаком того, що зібрання Експериментальної літературознавчої лабораторії, яка діє при факультеті прикладної лінгвістики Варшавського університету під керівництвом В. Соболю, – результативне, спонукальне до творчості, стали відгук молодших його учасників А. Труш, К. Кучари, М. Рошковського, Д. Бзорка, К. Чесліковської-Кухарської, А. Коженювської-Бігун.

Вікторія Сокіл
м. Варшава

Отримано 27 травня 2014 р.

